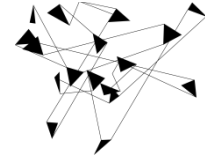

**Laboratorija za digitalnu sociometriju
Instituta za filozofiju i društvenu teoriju
i ADA Konzorcijum**

Multidisciplinarni pogledi na društvo u eri digitalnih tehnologija

Ciklus predavanja DigiLab-a i ADA konzorcijuma odgovara na pitanje na kojim tačkama se spajaju tehničke i humanističke nauke. Ispitaćemo multidisciplinarnost kao neophodni postulat istraživanja društva u eri digitalnih tehnologija. Kako nam mogu pomoći znanja iz neuronauka kojima se bavi medicinska struka, šta je to socio-fizika i iz koje perspektive inženjeri posmatraju pravičnost u veštačkoj inteligenciji? Zašto nam je multidisciplinarnost potrebna u društvenim naukama? Predstavićemo vam polazišne tačke DigiLaba koji okuplja istraživače iz različitih struka, kako bi se došlo do inovativnih rešenja i značajnih pomaka u društvenoj nauci.

sreda, 4. novembar, IFDT, 12:00

DigiLab/ADA – Ciklus "Multidisciplinarni pogledi na društvo u eri digitalnih tehnologija"

Jelisaveta Petrović

Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu

Veliki podaci i klimatske promene – sociološka analiza

Globalne klimatske promene i njihov uticaj na ljudske živote postali su jedan od najvećih izazova savremenog doba. S druge strane, napredak u analitici velikih podataka / nauci o podacima, dočekan je sa velikim nadama, kao jedinstveno rešenje za gotovo sve društvene probleme. Međutim, uprkos hitnosti i ozbiljnosti klimatskih promena i obilju klimatskih podataka, do sada nauka o podacima nije imala značajniju ulogu u produblivanju znanja o klimatskim promenama. Ovo je kontrast u odnosu na oblast marketinga, gde je korišćenje velikih podataka doživelo značajan uspeh. Jedno od pitanja koje želimo da istražimo jeste koje se društvene prepreke postavljaju pred značajnije korišćenje velikih podataka za rešavanje klimatskih promena. Uočeni nedostaci u dosadašnjem korišćenju velikih podataka delimično potiču iz složenosti klimatskih podataka. Analitika velikih podataka se obično primenjuje na „male probleme“, odnosno na dobro strukturisane slučajeve. Pored toga, dok su značajni resursi uloženi u upotrebu velikih podataka u komercijalne svrhe i za nacionalnu bezbednost, znatno manje novca je usmereno ka naučnoj upotrebi velikih podataka, između ostalog i za nauke koje se bave klimatskim promenama.

Jelisaveta Petrović je docent na Odeljenju za sociologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu. Jedno od polja njenog interesovanja predstavljaju digitalna sociologija i kritičke studije podataka.

Predavanje otvoreno za javnost i biće održano na Institutu za filozofiju i društvenu teoriju u ulici Kraljice Natalije 45, 4. sprat. [Rezervišite svoje mesto >](#)

ponedeljak, 9. novembar, IFDT, 12:00

DigiLab/ADA – Ciklus "Multidisciplinarni pogledi na društvo u eri digitalnih tehnologija"

Marija Mitrović Dankulov

Institut za fiziku

Socio-fizika: kako fizičari proučavaju kolektivne fenomene u socijalnim sistemima

Statistička fizika se pokazala uspešnom u izučavanju kolektivne dinamike kompleksnih sistema. Ovo za posledicu ima nastanak novih grana fizike. Jedna od njih je sociofizika. Njen zadatak je kvantitativno proučavanje i predviđanje socijalnih fenomena. Nedostatak empirijskih podataka, učinio je da sociofizika započne svoj razvojni put kao čisto teorijska nauka, kroz razvoj jednostavnih teorijskih modela kolektivnih socijalnih fenomena. Iako idealizovani i jednostavni, ovi modeli privukli veliku pažnju. Brzi razvoj informaciono komunikacionih tehnologija, koji se dogodio u poslednje dve decenije, omogućio je kvantitativno proučavanje socijalnih sistema. World Wide Web u današnje vreme predstavlja nezamenljivi medijum socijalnih interakcija, kao i repozitoriji digitalnih tragova. U ovom predavanju ćemo predstaviti najznačajnije rezultate sociofizike koji se tiču nekih važnih socijalnih fenomena. Predstavićemo neke od osnovnih modela, inspirisanih statističkom fizikom. Pokazaćemo kako primenom metoda statističke fizike na podatke možemo kvantitativno opisati ponašanje kolektivno ponašanje ljudi u realnom i virtuelnom svetu.

Marija Mitrović Dankulov viši naučni saradnik u Laboratoriji za primenu računara u nauci i rukovodilac Inovacionog centra Instituta za fiziku u Beogradu. Doktorske studije je završila na Fizičkom fakultetu Univerziteta u Beogradu 2012. godine. Tokom doktorskih studija radila je na Odseku za teorijsku fiziku, Instituta Jožef Štefan u Ljubljani, Slovenija i bila je angažovana na FP7 projektu Cyberemotions - collective emotions in cyberspace. Po okončanju doktorskih studija, nastavila je stručno usavršavanje na Odseku za biomedicinski inženjering i računarske nauke, Škola za nauku, Alto Univerziteta u Espou, Finska. Posедуje bogato znanje i iskustvo u oblasti teorijske i računarske fizike. Njeno glavno interesovanje je statistička fizika socio-ekonomskih sistema i teorija kompleksnih mreža. Autor je 23 rada u vodećim međunarodnim časopisima, uključujući i Nature i Nature Communications, 5 poglavlja u knjigama i više od 35 predavanja, uključujući i predavanja po pozivu, na internacionalnim konferencijama.

Predavanje je otvoreno za javnost i biće održano na Institutu za filozofiju i društvenu teoriju u ulici Kraljice Natalije 45, 4. sprat. [Rezervišite svoje mesto >](#)

Erazmus+ projekat **Napredna analitika podataka u biznisu** (ADA/ADA Konzorcijum) realizuje se zahvaljujući podršci Evropske komisije, u okviru Erazmus+ programa. Pogledajte više na <http://www.ada.ac.rs/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Razgovori o digitalnom društvu

Forum DigiLab-a okuplja digitalne preduzetnike, predstavnike civilnog društva, naučnike, državne činovnike i poslovne lidere sa ciljem da se kroz konstruktivan razgovor predstavne različita viđenja uticaja tehnologija na društvo i globalne budućnosti. Krajni ishod razgovora jeste dolaženje do predloga i rešenja za ekonomske, društvene i političke izazove.

ponedeljak, 30. novembar, IFDT, 12:00

DigiLab – Ciklus "Razgovori o digitalnom društvu"

Tahir Hasanović

poslovni lider, bivši direktor srpskog ogranka Trilateralne komisije

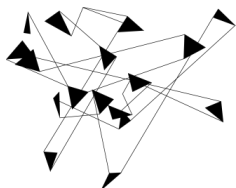
Društvena polarizacija i globalna budućnost

Pandemija korona virusa uticala je na sve zemlje sveta. Ovo globalno pitanje je rasplamsalo teorije zavere i povećalo društvene razlike. Sa druge strane, nacionalni lideri u vodećim zemljama zapada protive se dominaciji multinacionalnih kompanija. Da li se nalazimo u novom svetu i šta nas čeka u budućnosti? Koja je razlika, a koje dodirne tačke između globalističkog i nacionalističkog pristupa? Kuda vodi ova aktuelna podela u svetskoj politici? Kakva je uloga visoko tehnoloških kompanija? Diskusiju o ovim pitanjima otvoriće Tahir Hasanović kroz razgovor sa Ljubišom Bojićem, koordinatorom Laboratorije za digitalnu sociometriju. Publika se poziva da uzme aktivno učešće u diskusiji, koja ima za cilj da dovede do konstruktivnih predloga i rešenja.

Čovek koji pravi mostove tamo gde drugi žele da ih ruše. Tako je moguće opisati **Tahira Hasanovića**, koji je imao zapažene uloge u političkom životu SFRJ, kao predsednik omladine i član predsedništva CK, a zatim i opozicija Miloševiću u DOS-u, gde je bio na poziciji predsednika kadrovske komisije. Tahirov politički angažman traje do 2003. godine, kada je odlučio da se posveti biznisu. Tahir i u ovoj novoj ulozi postiže značajne rezultate rukovodeći kompanijama iz različitih oblasti i u isto vreme spajajući Srbiju sa svetom, kroz poziciju izvršnog direktora srpskog ogranka Trilateralne komisije. Kao politički veteran i dobro umrežena osoba u sferi biznisa gospodin Hasanović će pokušati da osvetli turbulentnu situaciju u kojoj se nalazi svet danas u susretu sa ekonomskim, društvenim i političkim izazovima.

Predavanje je otvoreno za javnost i biće održano na Institutu za filozofiju i društvenu teoriju u ulici Kraljice Natalije 45, 4. sprat. [Rezervišite svoje mesto >](#)

Laboratorija za digitalnu sociometriju (DigiLab) Instituta za filozofiju i društvenu teoriju istražuje društvo kroz velike podatke. Pogledajte više na <https://digilab.instifdt.bg.ac.rs>